Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

Nº 3619 du 13 Avril 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 57 (Tờ phụ-trương này ra từ trưa hôm 12 Avril 1929) Mỗi số: 1 xu

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction
doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique:
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 150

PUBLICITÉ
Annonces la ligne [illegible]
Réclames [illegible]
Consulter les tarifs pour contrats de longue durée

Cacq dinhf chuaf trong thanhf-phôq

Có một vấn đề rất quan-trọng mà xưa nay chưa từng thấy ai nghĩ đến, mà bàn ra một cách giải-quyết cho phân minh và cho thỏa lòng tín-ngưỡng đích-đáng của dân-gian trong thành-phố, là cái vấn-đề các đình chùa và các đền ở trong đất nhượng địa như Hanoi, Hai phong vậy.

Hanoi ngày xưa chia ra từng phường tức là các xã ở trong nội châu thành vậy.

Theo tờ hòa ước bảo hộ, thì nhà vua nước ta đã đem châu-thành mà nhượng đứt cho nước Pháp, nhà nước bên đặt ra làm một thị-xã theo một cách thức như các thị-xã bên quí-quốc. Việc cai-trị thì đặt một quan đốc-lý tức là một viên cai-trị ngang hàng với một ông công-sứ coi việc bảo-hộ một tỉnh ta, mà lại kiêm cả quyền một ông thị-trưởng để cùng với một hội-đồng công-cử mà cai-trị cả hai dân theo như phép cai-trị một thị xã tây. Dân tây thì đều được quyền công-cử đại-biểu, mà dân ta thì chỉ cho một phần người, có quyền-lợi to và có chức-dịch nhà-nước, được quyền công-cử lấy đại-biểu mà thôi. Việc tư-pháp thì theo luật-pháp tây mà xử các thương-sự, hộ-sự, hình-sự trừ ra những lúc có nguy, thì dùng biệt-pháp mà đặt ra một hội-đồng đề-hình để mà nghĩ xử những việc có can-thiệp đến cuộc trị-an chung cả đất Bảo-hộ.

Cứ lấy lẽ như thế, thì đối với những chế-độ cũ, nhà nước cũng là dùng chính-sách châm-chước mà hành chính vậy.

Ki-thủy còn để nguyên các phường, sau đặt ra từng phố, mỗi phố cử một người phố trưởng, mấy phố thuộc một hộ giao cho một người thiên-hộ coi. Còn những dân làng các phường trước thì tùy để yên đó, nhưng mà không công-nhận trong luật-pháp.

Các đình chùa ngày xưa, thì hoặc là của công các phường, hoặc là của riêng của tư-gia, hoặc giáo-hội nào, cứ tùy nghi mà châm-chước, chứ cũng không có nghị-định hoặc lệ-luật nào nói đến.

Như các đình-sở thì của phường tức là của thành phố, vì bao nhiêu công-thổ của các phường, thành-phố đã nhận làm của công thành-phố, nhưng cũng liệu dân nào còn có quan viên cũ hoặc con cháu quan-viên cũ, theo lệ đóng-góp, thì thành-phố cũng vẫn cầm như còn có dân-làng bản phường, mà để cho giữ lấy đình sở làm nơi thờ thành-hoàng và họp-tập việc làng, cho vui mà thôi chứ dân-làng các phường không còn có việc cai trị gì nữa. Hoặc đình sở mà cho thuê hoặc cho gửi hàng chứa hàng được tiền, thì lấy cái hoa lợi đó mà cung ứng những việc tu-bổ đình-vũ. Các chùa thì phần nhiều ngày xưa của cá-nhân tậu đất làm nên, rồi hoặc giao cho tăng-đồ kế nhau trụ-trì, lấy của thập-phương mà cung ứng mọi việc, hoặc giao cho bản-phường cùng với tăng-đồ coi giữ. Xét ra cũng cứ châm-chước mà làm chứ không có chính-sách nhứt-định. Phàm những việc gì không nhứt-định như thế, thì hay sinh ra những việc lạm dụng, hoặc những cảnh uất ức, để quyền phân xử cho quan ta đã am-hiểu hết tình cũng còn là khó, phương-chi lại để quí quan tùy-nghi mà phân xử, thì một là vô tình hóa ra dung túng những kẻ không có quyền gì mà lạm-dự vào những việc đình chùa mà lấy lợi; hai là lại xử ức cho những dân làng hoặc cho những kẻ theo lẽ phải hoặc theo tục được quyền coi giữ.

Xem ra mỗi nơi có tình-cảnh đặc-biệt, các ông nghị-viên ta tưởng cần phải xét cho thật kỹ mà làm một tờ điều trần với bản-thị chính-phủ, để lấy đó làm bằng cứ mà phân xử những việc đình chùa sau này cho công-chính.

Về phần bản-quán, cũng xin xét riêng và đăng dần vào báo để công-chúng nghị-luận.

V.

* * *

Kuôcq ngu'w mo'iq
ă ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k
Na'm yâuq:
sa'cq, huyênf, na'ngj, hoiz, ngaw
q f j z w

HAIF DAMF

Trả lời bài «Sách giả hiệu»

Ông Hi đình Nguyễn-văn-Tôi công-kích xã-hội, hết hạng người ấy đến hạng người khác. Ông «vuốt mặt chẳng nể mũi», ông là nhà trước-thuật mà ông châm-chích cả những nhà trước-thuật xuất-bản.

Trong bài «Sách giả hiệu», *ông nói có người in quyển sách* «Xuân-Ty» *nghĩa là mũi xuân; ý chừng hay lắm bán chạy lắm, cho nên có người bắt chước in sách* «Thung-Ty». *Chữ* «thung 春» *giống như chữ* «xuân 春». Thung-Ty *co nghĩa là* mũi thung, *riêng được làng* «mũi thung» *hoan-nghênh đặc biệt*

Ngọn bút Hi đình chua-chát thực, xin hỏi… Xin hỏi Hi đình tiên-sinh công-kích sách giả-hiệu đã đành, còn những người giả hiệu *như trai thập thành vẫn lên mặt đạo đức, gái trăm chồng vẫn hợm mình trinh-bạch, phỏng có nên công kích hay không?*

«Cười rằng đã thế thì nên,
«Con người giả-hiệu đặt tên là gì?
«…Xin hỏi ông Hi»

Tây-phương-Sóc

Hoàng-thân Purachatra ở Pháp

Ngày hôm kia đoàn Viễn-đông ở viện *Institut Colonial français* có đặt tiệc khoản đãi hoàng-thân Purachatra, tổng-trưởng bộ Công-tác, và bộ hàng-không nước Xiêm.

Dự tiệc có quan thượng-thư Laurent Eynac, quan sứ-thần Xiêm-la ở Paris, quan sứ-thần Xiêm-la ở Washington qua chơi Paris, các ông thứ dân nghị-viên Delmont, và Outrey cùng nhiều quan toàn-quyền, và nhiều các quan chức.

Đến tiệc đét-xe M. Maspéro, là hội-trưởng hội ấy có chúc mừng hoàng-thân. Ông có nói: Hoàng thân mở-mang các dụng-cụ trong xứ mình, thực là có công-lớn trong sự thịnh-vượng ngày nay của nước Xiêm, và hoàng-thân lại là một người bạn của nước Pháp. Ông lại nói bọn trí-thức nước Pháp lấy làm vui lòng duy-trì cuộc giao-tế thân-thiện với nước Xiêm, và lại cuộc giao-tế ấy đã lâu năm, nay ở Xiêm-la đã mở ra các cơ quan khoa học cao-đại, đã được kể làm kiểu-mẫu trên thế-giới, thì cuộc giao-tế ấy lại thêm chắc-chắn hơn nữa. Đoạn M. Laurent Eynac, và hoàng-thân cùng nói hai ngài cùng hợp-ý nhau để hiệp-tác về đường chuyên-môn, và thương-mại, để đặt đường hàng-không ở Viễn-đông, có ích lợi cho cả hai nước.

Một đạo nghị-định về việc cấp điền thổ

Nhà nước muốn khuyến khích việc tiểu khai khẩn

Ngày 28 mars 1929 quan Toàn-quyền đã ký nghị-định sau này tại Saigon sau khi đã hỏi ý-kiến ban thường trực Hội-đồng Chính-phủ.

Điều thứ nhất. — Muốn khuyến khích người Tây và người bản-xứ về việc tiểu khai-khẩn thì trong mỗi xứ ở Đông-dương, quan thủ hiến bản xứ có thể cấp đất không, theo như chương-trình khai khẩn trong các xứ và một người chỉ được đến 300 hectares là cùng.

Nhà-nước được giữ cái quyền xét đoán có nên cấp những đất ấy hay không.

Điều thứ hai. — Những người thuộc hạng sau này thì được khẩn các đất ấy, trừ các hội không kể, là:

1· Những người quốc tịch Pháp, những người thuộc-địa hay bảo hộ Pháp mà không phải là quan chức hay binh sĩ tại chức, đã ở trong xứ xin khẩn ít ra đã được hai năm;

2· Các cựu quan chức hay là cựu binh-sĩ người Pháp, hoặc người bản-xứ đã ở trong xứ xin khẩn ít ra được hai năm.

3· Các cựu chiến-binh không phải là quan chức hay binh-sĩ tại chức đã ở trong xứ, xin khẩn ít ra được một năm.

Điều thứ ba. — Những người trong một nhà (là vợ và các con vị thành đinh) không được xin khẩn đất không biệt riêng người gia trưởng.

Người xin khẩn đất không, bất cứ diện-tích là bao nhiêu, hễ đã khai hoang ít ra được một phần chia ba rồi, thì mới được xin khẩn không đất mới. Bất cứ trường hợp nào, số đất cấp không, cho một người cộng lại không được quá 300 hectares.

Người nào đã mua được đất khẩn và diện-tích quá 300 *hectares* thì không được xin khẩn đất không.

Một người đã mua được đất khẩn từ 300 *hectares* trở xuống thì khi đã khai hoang được ít ra một phần ba rồi, có thể xin khẩn không để những đất mình đã khẩn trước được đủ số 300 *hectares*.

Theo trường hợp nói ở đoạn trên ấy mà người xin khẩn có đến quá ba đứa trẻ vị thành-đinh, thì có thể được cấp đất không, theo đến cái số hạn nhiều nhất đã định ở điều thứ nhất nghị-định này.

Điều 4. — Các chương-trình khai-khẩn do điều thứ 4 chỉ dụ ngày 4 Novembre 1928 đã định, thì phải dự sẵn lấy một số đất cấp không.

Điều 5. — Chiếu theo điều 7 chỉ-dụ ngày 4 Novembre 1928, việc cấp đất khai-khẩn phải làm thành một quyển điều lệ.

(Còn nữa)

Thượng Hội-đồng kinh-tế và tài-chính Đông-dương

Các ông hội-viên Thượng-hội đồng kinh-tế và tài-chính Đông-Dương không ở tại thành-phố mà, Hội-đồng ấy hội-nghị, thì người và đồ hành-lý được vận tải không mất tiền từ chỗ mình vẫn ở cho đến thành phố ấy cả lượt đi lẫn lượt về. Hễ đi các đường:

1· Tàu thủy;

2· Xe lửa Đông-Dương;

3· Xe điện, xe vận-tải và xe ô-tô thuê, thì đi hạng nhất, và dùng tàu-thủy chạy các sông thì đi ngoại hạng.

Hễ đi quá 48 giờ thì được mang theo 100 kilos hành-lí, kể cả cái số của các công-ti vận-tải trừ cho.

Suốt trong khi lưu-trú tại thành-phố mà Hội-đồng hội nghị, và trong khi đi đường theo lệ thường từ chỗ ở thường nhật đến chỗ hội-nghị, cả đi lẫn về, mỗi ngày được phụ cấp là 24 đồng để chi phí về khoản lộ-phí.

Về việc tính khoản phụ-cấp ấy thì cứ ngày nào mới bắt đầu cũng kể là cả ngày.

Các hội-viên ai xin thì có thể được phép dùng ô-tô riêng của mình vào việc vận tải, và tính đường nào rõ gần nhất, cứ mỗi kilomètre được khoản là 0$09.

Giấy đi đường, và giấy đi tàu, đi-xe sẽ do quan hành-chính chỗ mình ở cấp cho.

Các thể-lệ trong nghị-định này cũng thi-hành đối với các ông hội-viên ban Thường-trực Thượng hội-đồng kinh-tế và tài-chính.

Việc đem các trọng tù đi đày các nơi

(*Tiếp-theo*)

Theo lệ thì việc đem tù đi, cứ ba tháng một lần, theo thời kỳ nhất định, nghĩa là cứ vào ngày 1er janvier, 1er avril, 1er juillet, 1er octobre, và cứ ngày mồng một đầu tháng trước tháng đem tù đi, các quan Công-sứ các tỉnh và các quan Thủ-hiến các đạo binh phải đệ tờ trình về tòa ba phủ Thống-sứ cho tôi biết. Nhiên hậu tôi sẽ tư cho các ngài biết ý-kiến về việc di tù đã định ấy và mọi điều chỉ thị về việc sắp đặt dẫn tù đi thế nào.

Thế nhưng muốn tránh những sự chuyển-di rất tốn kém, thì phàm những tội-nhân bị từ 5 năm khổ-sai trở lên, hiện còn ở tại các ngục-thất các tỉnh, hễ còn phải chịu ngoại 5 năm khổ sai nữa thì mới phải theo điều chỉ thị trong tờ thông tư này mà di đi.

Chẳng phải nói thì các ngài cũng biết rằng việc tư xin di tù đi ấy lại cần phải tùy với các cách giao-thông được dễ-dãi, cách vận tải được tiện lợi, để đỡ tốn cho sổ chi tiêu về việc ấy. Vì thế mà các trọng tù trên 10 năm khổ-sai, ở tỉnh Yên-bay, Laokay thì đem đi Lai-châu, ở tỉnh Bắc-ninh và Bắc-giang thì đem đi Cao-bằng, ở tỉnh Phú thọ và Tuyên quang thì đem đi Hà-giang, vân vân. Nhưng tôi lại nhắc lại rằng phàm di chuyển tù nào cũng phải do phủ Thống-sứ chuẩn y mới được.

Nay vì sự trị-an và theo lệ đặc-biệt thì các tội nhân trên 5 năm khổ-sai ở Lai-châu, Hà-giang, Cao bằng về thì phải giam tại ngục thất Thái-nguyên, và những tội-nhân phải khổ-sai 5 năm ở Lai-châu thì giam tại Laokay, ở Hà-giang thì giam tại Tuyên-quang và Cao bằng thì giam tại Lạng-sơn. Các quan thủ-hiến các đạo binh nên nhân dịp có toán tù mới đến mà đem tù ở hạt mình di đi.

Sau nữa muốn cho Tòa-ba phủ Thống sứ biết rõ mọi lẽ để sửa soạn việc di tù đi, thì quan Công-sứ Thái-nguyên cùng các quan thủ-hiến các đạo binh Cao-bằng, Hà-giang, Lai châu mỗi khi gửi tờ trình về ngày 1er décembre, 1er mars, 1er juin và 1er septembre, thì phải đính theo cả một tờ trình nói rõ cái tình hình nơi ngục-thất thuộc hạt mình thế nào, số chỗ tù hiện có bao nhiêu, còn thừa bao nhiêu.

Mỗi chuyến di tù, đi dù chỉ có một người cũng vậy, phải có bản liệt kê tính danh các tội nhân, làm hai bản, một bản do viên dẫn tù đem về cho viên thủ-ngục nơi lấy tù đi, để làm bằng. Sau nữa mỗi tội nhân lại phải có: 1· một bản trích-lục án đã kết nghĩ; 2· một cái phiếu kê rõ hình dạng vết tích của tội-nhân làm đúng phép, có dán ảnh của tội nhân vào đó. Nay mai các ngài sẽ nhận được những bản giấy in sẵn để dùng vào việc ghi biên lý-lịch riêng từng tội-nhân giam tại ngục thất thuộc hạt ngài, theo như các thể-lệ đã nói trong nghị-định ngày 17 mai 1916. Những phiếu ấy bao giờ cũng phải làm hai bản; một bản lưu tại công-văn nơi ngục-thất đã lập nên phiếu ấy, và một bản thì đem theo tội nhân đi các nơi.

Tiếp được tờ tư này xin các ngài phúc trình tôi rõ, và trù liệu mọi cách tiện lợi để thi hành lệ ấy.

Hanoi ngày 26 février 1929.
Ký tên: René ROBIN.

Việc bình-định ở Maroc

Ở Rabat có tin rằng quân Pháp tuần-tiễu ở Maroc thì ngày 8 Avril đã chiếm được Garadeguefifat, là một ấp ở cách phía-tây A foud 25 kilomètres. Vì việc tuần-tiễu ấy miền của các châu Djorf và Fezna đều đầu-hàng, và đường trận của quân Pháp ở Duzig lại vững hơn, khiến cho có thể mở-mang việc chính-trị ở miền ấy được.

Mất 2 thùng á-phiện giá 8.000 roupies

Saigon 8 Avril. — Chiếc tàu *Chantilly* của hãng Nhà-Rồng mới lại tới Saigon có chở đem lại đây 485 thùng á-phiện.

Trong lúc cất hàng lên bờ, coi lại mới hay mất hết hai thùng, giá mỗi thùng 4 000 đồng *roupies*.

Có nói còn đang tìm kiếm kẻ trộm nhưt là do xét coi mất ở tàu chạy dọc đường hay là mới mất khi đem lên bờ đó.

Một đám án mạng vì tình

Cháu dâu chém cậu chồng chết tươi

Cần thơ 6 avril 1929. — Tại làng Thới-an, thuộc về quận Ô-môn (Cần-thơ) nơi xóm Rạch-chùa, mới đây có xảy ra một đám nhơn-mạng rất gớm ghê. xét ra cũng tại chữ tình mà gây ra nông nỗi ấy… Duyên cớ như sau này:

Tên Cao-thị-Thà có chồng, có hai mặt con, đồng ở chung với người mẹ chồng là Đặng-thị-Minh nơi xóm Rạch-chùa (Ô-môn).

Cậu chồng của Thị-Thà là Ng-v-Nam tức Hy lại sinh bụng bất lương chẳng nghĩ tình cậu cháu, thấy cháu dâu lại đem lòng thầm yêu trộm nhớ, toan bề sẻ ái chia ân.

Nghe đâu tên Nam đã lắm lần buông lời trêu ghẹo, song thị Thà chẳng chịu, vì nàng nghĩ rằng cậu của chồng mình như cô bác của mình rồi, mặt nào lại chuyện loạn-luân sao phải? Lòng trinh liệt của thị Thà như thế, cũng đáng khen lắm.

Nhưng lửa tình của tên Nam càng ngày càng giục; nên chàng ta lừa khi tên Huỳnh-v-Sáu là chồng của thị Thà đi khỏi mới lết đến nhà, đứng rình hồi nào không biết; đêm khuya thị Thà vừa mở cửa đặng đi tiểu, thì bị cậu Nam nhảy lại ôm ngang quyết lòng ép liễu nài hoa, Thị-Thà vừa nắm áo tên Nam vừa la lên, đoạn lôi riết vô nhà gần chỗ buồng của Thị-Thà ngủ đó. Chắc lúc ấy tên Nam có đánh đập thị Thà thì phải nên làm cho nàng giận, mới giựt cái búa dưới dường, chém tên Nam một vết nơi tay trái rất nặng, và một vết trên cổ, tên Nam ngã ra bất tỉnh nhân sự.

Nàng bồi thêm một búa nữa nơi mặt, kề lỗ tai trái rất sâu làm cho tên Nam chịu không nổi, phải chết tươi ngay đó.

Đoạn phi báo cho ông quản làng Thới-an biết đến lập biên-bản rồi giải đến trình quan chủ quận Ô môn. Hiện nay việc này đã giải xuống tòa Cần-thơ rồi. Thị-Thà đã bị tống giam; còn thi thể tên Nam tức Hy, sau khi quan thầy mổ rồi cũng đã được phép đem đi chôn xác.

Cuộc đua ngựa

Chương trình cuộc đua ngựa Hanoi lần thứ năm là 2 giờ chiều chủ nhật 14 Avril như sau này:

Giải Belle Hélène chạy 1500 mètres. — Ec. Blanche: Hâblerie; Ec. Blanche: Gloriole; Ec. Ng. h. Hoi: Charleston; Ec. Le Nil: Fiametta; Ec. Le Nil; Zigano.

Giải Bien Aimé chạy 1600 mètres. Ec. Blanche: Icône; Ec. Blanche: Gambade; Ec. Ng. h. Hoi: Paquiva; Ec. Ng. h. Hoi: Charleston; Ec Ng. v. Nhân: Ivraie; Ec. Le Nil: La Marne; Ec. Cyrnos: Mabel.

Giải La Madelon nhảy chồi chạy 1800 m. Dépôt de Remonte: Loustic; Dépôt de Remonte: Brisecœur; Dépôt de Remonte: L'Enfer; Dépôt de Remonte: Fortimbras; Dépôt de Remonte: Trompette; Dépôt de Remonte: Belle de nuit; 4e Artillerie: Reine Lumière II

Giải Zéna chạy 1400 m. Ec. Cyrnos: Mabel; Ec. Le Nil: Zigano; Ec. Le Nil: La Marne; Ec. Le Nil: Bellota; Ec. A Kam: Félicette II; Ec. Blanche: Le Destrier; Ec. Blanche: Le Faune; Ec. Blanche: Gavotte; Ec. Blanche: Gambade.

Giải Héros chạy 1600 m. — Ec. Blanche: Fripon; Ec. Blanche: Gigolette; Ec. Blanche: Hilda; Ec. Ng. h. Hoi: Belami II; Ec Cyrnos: Fou Rire; Le Nil: Ira; Ec. N.....: Horatins.

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT

Lúc 10 giờ sáng: 24 độ

Tin đường sá

Đường Cao-thượng đi Dức-thắng ngày 15 và 16 avril 1929 cấm đi lại để tháo cái dóng cầu 5 km. 35 chỗ máng nước Sông cầu.

Kho bạc đổi giờ

Kể từ ngày 16 Avril trở đi những giờ kho bạc mở cửa đổi lại như sau này.

Các phòng giấy

Sáng: từ 7 giờ 30 đến 11 giờ,
Chiều; từ 14 giờ 30 đến 17 giờ.

Kho chính

Sáng: từ 7 giờ 30 đến 11 giờ.
Chiều: từ 14 giờ 30 đến 16 giờ.

Kho thành-phố

Sáng: từ 7 giờ 30 đến 11 giờ.
Chiều: từ 14 giờ 30 đến 16 giờ

Cuộc đánh số của viện Quang-chất

Cuộc đánh số của *Institut du Radium* (viện Quang-chất) theo như nghị-định quan Toàn-quyền ngày 29 mars được hoãn đến ngày chủ-nhật 6 octobre.

Xin nhắc lại có những giải sau này:

1 giải 12.000 đồng
1 » 4 000 »
1 » 3.000 »
4 » 1.000 »
4 » 1.000 »
4 » 500 »
20 » 100 »
40 » 50 »
80 » 25 »

Hội ái-hữu bưu điện Bắc-kỳ

Đến chủ nhật 14 Avril này, hồi 2 giờ chiều, hội Ái-Hữu Bưu-Điện Bắc-kỳ sẽ họp đại-hội đồng thường-niên ở nhà Hội-quán hội Trí-Tri, 59 Phố hàng Quạt, Hanoi.

Hội-đồng hôm ấy sẽ bàn những việc sau này:

1· Nghe tờ trình của ông Hội-Trưởng.
2· Nghe tờ trình của ông Kiểm-sát tài-chính.
3· Xét lại sổ sách chi thu năm 1928-1929;
4· Bầu ban Trị-sự năm 1929-1930;
5· Sửa đổi lại quyển điều-lệ hội;
6· Xét những đơn thỉnh cầu của hội-viên, cùng mọi việc linh-tinh.

Đến ngày ấy, xin mời liệt-vị hội-viên lại họp Hội-đồng cho đông, thì ban quản-trị lấy làm quí hóa lắm.

Ban Quản-trị

Việc quyên tiền vào hội L. H. A. H.

Ban Lạc-quyên Hội L. H. A. H. trong khi soạn giấy anh em đóng tiền thấy mấy vị sau này hảo-tâm một cách đặc biệt về việc lập nhà Hội-quán:

M. M. Nguyễn-duy-Đạt, thượng hạng Hội-họa sở Công-chính quyên 10p.00, Vũ-đức-Phượng, tri-châu Văn-uyên, (đồng-đăng) quyên 30p.00. Phạm-đình-Kiêm, tam hạng phán-sự sở Căn-cước quyên 24p.00, Lê-đức-Mậu, tham-tá (công nhật) sở xe lửa quyên 10p.00, Nguyễn-văn-D.ễn, thư-ký phụ-tá phủ Thống-sứ quyên 5p.00.

Ban Lạc-quyên chúng tôi xin thay mặt anh em có lời chân-trọng cảm tạ cái hảo tâm của các ngài.

Ban Lạc-quyên chúng tôi lại xin trình quan viên các sở biết:

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Chúng tôi thu được từ 19/3 đến 3/4 600 giấy quyên, từ 4 đến 10/4 330 giấy quyên, cộng cả được 930 người quyên tiền rồi.

Đã có mấy sở đóng tiền, cộng được 552p.20 thì ông Trần-đức-Tiến đã đem nộp cả vào nhà băng Đông Pháp ngày thứ hai 8/4 rồi.

Hội L. H. A. H. lại cảo.

Cái nạn xe cộ

Chiều hôm qua lúc 4 giờ chiếc xe ô-tô tải số T.5010 của sở Tàu bay do lính-tập Nguyễn-công-Dương số 804 cầm máy đường Carnot thì đụng phải một cái xe tay hàng qua.

Do phu xe là Nguyễn-văn-Bai kéo trong có một bà đầm và một đứa con gái nhỏ ngồi. May không việc gì đến người, chỉ quằn bánh xe và gẫy một bên tai xe thôi.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Một cách dạy con của người Tàu

Đêm thứ tư vừa rồi, người ta thấy một đứa con gái Khách chừng 15 tuổi, thấy nằm bất tỉnh nhân sự ở ngoài chợ, xem mình mẩy bị nhiều vết đòn đau lắm. Hỏi thì đứa bé ấy nói rằng nó là con gái người khách buôn hàng tạp hóa ở phố Paul Doumer vì bố mẹ nó đánh nó đau quá lại lấy nước sôi giội vào người nó cho nó bỏng, rồi đuổi nó đi, nên nó phải ra nằm đấy.

Xem ra thương tích con bé nặng lắm, chưa biết sống chết thế nào, đã đưa ngay vào nhà thương điều trị; còn bố mẹ đứa bé ấy đã bị bắt để xét hỏi.

Tin Trung-kỳ

HUE

Ngày lễ Thanh-Minh

Ngày 26 tháng hai ta, tức là ngày 5 avril 1929 là ngày lễ Thanh-minh. Ngày ấy ở Huế có hai sự tỉnh tảo khác nhau là lễ Tỉnh-tảo của Triều-đình và lễ tỉnh tảo của tư-gia.

Thuộc về Triều-đình thì trước lễ một hôm, bộ lễ đã trần thiết tề chỉnh các nơi Tôn lăng, Miếu-điện đến ngày chính nhựt thì hai đức Tôn-cung ngự giá đến Tôn-lăng Thiên-định và Ngưng-hi đặng hành lễ; Còn tại các nơi Tôn-lăng khac thì bộ lễ phái các quan Tôn-tước đến hành lễ và kiểm sác sự tỉnh tảo các nơi lăng-miếu.

Còn về phần nhơn dân thì ngày ấy thảy đều kéo nhau lũ lượt đi lên núi thăm mộ thật là một ngày ngựa xe như nước, áo quần như nêm.

Ở Huế là một nơi thành thị phiền ba rất thích hiệp với lòng người. Vì có thành thị lại có lâm tuyền có chùa chiền có lăng tẩm, đi thuyền sẵn có sông Hương, đi bộ thiếu gì đàng lớn, dù ngựa xe ngang dọc tùy thích đi lại tự do. Vậy nếu trong các ngày lễ như là lễ Thanh minh, lễ Nam-giao hoặc các khi có hội hè ở các điện miếu như lè lễ Rước bông tại điện Huệ-nam, lễ Trai-đàn tại chùa Thiên-mộ v.v.. Các lễ ấy nếu các bậc nam thanh nữ tú bày ra các hội chơi với nhau như là hội Đạp-thanh, Thập-túy rồi lại bày ra sự chớp ảnh chụp ảnh mà chơi những sự có lợi-ích cho nghề mỹ-thuật thì đã có ích lại được vui mà nghề chơi phong nhã ấy lại còn hơn nghề đổ-bác và các sự chơi bời vô-ích khác vậy.

TOURANE

Các công việc hiện thời

Ai có bước chân đến đây, tưởng cũng phải cho là các công việc thổ mộc hiện thời thực là bề bộn, chưa năm nào cả toàn hạt đều đồng thời hưng công tạo tác như là năm nay vậy. Không đường nào là không có năm bảy sở đương dựng móng xây tường, cho đến trên mấy chỗ gò nổng chưa có đường thông mà cũng có nơi đương bạt đất đi, có nơi đương đào móng, thực cũng đáng gọi rằng « bình địa khởi lâu đài » các phố các đường thì lúc nào cũng có những xe chở vật hàng, nào cát nào vôi, nào gạch, nào gỗ, nào đá xạn vân vân, thành ra chỗ nào cũng ồn ào đông đảo.

Đã thế lại còn thêm nhiều nỗi khác sanh ra những sự ồn ào, là những nơi có chủ mua đất làm nhà, gọi thì tất nhiều những chủ có nhà tranh ở trên đám đất ấy, hoặc là có mả mồ ở đó, đều phải dỡ đi dời đi, ngày nào cũng người dọn nhà, có người hốt cốt cốt, mà nhứt là mấy chỗ gần ga nhớn, vì ở đó, những đám đất đã định trước để chất chứa những đường sắt, những cầu sắt của nước Đức bồi thường, bây giờ đã chật mất cả rồi, cho nên phải mở rộng thêm ra, bắc nối đường sắt dài ra hai là trăm thước nữa, để lấy thêm đất mới. bởi thế nên ở mấy chỗ ấy nhà cửa, mả mồ bị đuổi nhiều lắm.

Công việc trong thành phố chư thấy năm nào nhiều bằng năm nay, thế là mới đi đến những nơi đương làm nhà đương làm đường, nếu đi đến bờ sông và đi ra ngoài vũng mà xem các sở đại công trình về sự lập hải cảng, thì còn thấy đông đảo gấp mấy lần nữa, tiếng cốt mìn bắn đá mỗi ngày là hai lượt nổ liên thanh có hàng mấy trăm phát, vang động một góc trời.

SINH, TỬ, GIÁ THÚ

SINH

Nguyễn-huy-Minh, con M. Nguyễn-huy-huy-Hòa, thư-ký, ở 13 phố Doudart de Lagrée.

Nguyễn-thị Lan con M. Ng-văn Xuân, thư ký ở 53 hàng Trống.

Dương-v-Thành, con M. Dương-v-Thận, ở 40 hàng Đồng.

Nguyễn-mộng Đình, con M. Nguyễn-bài-Hiền, ở 15 đường Huế.

Chu-xuân-Lương, con M. Chu xuân-Trạch, thư-ký, ở 12 hàng Bè.

Phạm-văn-Bảo, con M. Phạm-v-Hải, thợ ở Ngọc-thạch.

Trần-văn-Tôn, con M. Trần-v-Lịch, làm bồi, ở Liên-tri.

Ng-v-Hiền, con M. Ng-Thìn, thợ nề ở Lương-yên.

Đỗ-văn-Chất, con M. Đỗ v-Năng, thợ đúc, ở Ngũ-xá.

Ng-thị-Thái, con M. Ng-v Mỹ, thợ-đúc, ở 27, Sông-Tô-Lịch.

TỬ

Mme Trần-thị-Hai, ở 37 hàng Đào.

Nguyễn-văn-Nguyên, 4 tháng, con M Ng-văn-Viên, ở 25 phố Dieulefils.

Mme Ng thị Bi, 25 tuổi, ở Nam-tràng.

Melle Ng-thị Duyên, 14 tuổi, con Ng-văn-Lan, ở 39, hàng Dầu.

M. Ly-tích-Wo, 71 tuổi, ở 82 Cầu-gỗ.

Mme Trần thị-Thìn, 37 tuổi, ở 39 phố Tràng-tiền.

M. Lại-văn-Thọ, 31 tuổi, ở 15, đường 18.

Mme Ng-thị Chất 27 tuổi, ở Lương-sử.

GIÁ THÚ

M. Ngô-văn-Ngọ 22 tuổi, ở 34, phố Hà-trung, đẹp Duyên với Melle Lê-thị-Mít, 26 tuổi, ở 5, phố Brοni.

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace : Buster Kéaton
Cinéma Tonkinois : Mots croisés
Cinéma Pathé : La Merveilleuse Journée.
Quảng-lạc : Dự nhượng đả long bào
Cải-lương Hí-viện : Anh hùng nhẫn nhục

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO :

Gạo hạng nhất, một tạ		11$30
— nhì,	—	10 40
— ba,	—	9 50
Thóc hạng nhất,	—	6 50
Bắp ngô —	—	6 80

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước : 12 f 20.

CÁC TIN TÀU

Tàu *Athos II* đã ở Marseille chạy sang Tàu và Nhật ngày 8 Mars.

Tàu *d'Artagnan* đã ở Marseille khởi hành ngày 22 mars sang Tàu và sang Nhật.

Tàu *Azay le Rideau* đã ở Marseille chạy sang Đông-dương ngày 27 mars.

Tàu *Canton* đến ngày thứ tư 10 Avril ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ đem xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 4 phút tối thứ ba 9 avril.

Tàu *Chantilly* mang các bưu kiện sang Pháp và các thư từ đi Tourane, Saigon, Côte des Somalis, Réunion và Madagascar đến ngày thứ ba 16 avril hồi 14 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane và Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 6 giờ 16 sáng hôm ấy.

Tàu *Claude Chappe* mang thư sang Pháp, đến ngày thứ năm 11 avril hồi 8 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Qui-nhơn và Saigon rồi chuyển sang tàu *Porthos* chừng ngày 16 avril thì khởi hành, các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe-lửa 20 giờ 4 phút tối thứ tư 10 avril.

Tàu *Tonkin* mang thư sang Pháp (đường Nhật) đến ngày thứ ba 16 avril hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong đường Pakhoi, Hoihow và Fort-bayard rồi chuyển sang tàu *Kitano maru* của Nhật.

Tàu này không ghé Naples.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 6 giờ 16 sáng hôm ấy.

CÁC VIỆC LĨNH TRƯNG VÀ ĐẤU GIÁ

Thứ hai 15 avril 1929 hồi 9 giờ sáng. — Tại sở Bưu-điện Bắc-kỳ sẽ đấu giá may quần áo vải kaki cho facteurs năm 1929.

Điều lệ xem tại sở bưu-điện Hanoi và Haiphong.

Ngày 15 Avril 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Trước-bạ (Sous Direction de l'Enregistrement des Domaines et du Timbre) đường Puginier Hanoi sẽ đấu giá mua các sổ sách và giấy in cho sở ấy trong năm 1929 các điều lệ xem tại sở ấy.

Ngày 14 Mai 1929 hồi 15 giờ. — Tại sở Thương-chính tổng-cục ở Hanoi và sở phó Thương-chính Saigon sẽ đấu giá mua 155.000 cái túi đay mới và 3.000 cân dây để đựng muối.

Điều-lệ xem tại phòng thứ ba sở Thương chính Hanoi và tại phòng kế-toán sở Thương-chính Haiphong và Saigon.

Ngày 10 Juillet 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Hỏa-xa (ta-ga Hanoi) sẽ đấu-giá mua 65.000 *kilos* dầu lau máy mà 50.000 *kilos* giao tại Hanoi và 15.000 *kilos* giao tại Tourane.

Điều-lệ xem tại sở Hỏa-xa (ga Hanoi, trên gác) tại sở Service Maritime Haiphong và tại kho xe-hỏa (Magasin annexe des chemins de fer) Tourane.

« Âu-Tây tư-tưởng »

Là tên một thư-cục của bản-quán mở ra chỉ chuyên dịch các sách Tây rất hay, chia làm ba loại.

A. Sách văn-chương kinh-điển (bìa vàng)
B. Sách đọc cho vui (bìa đỏ)
C. Sách dạy phổ-thông (bìa xanh).

Mỗi tháng ra hai quyển bán mỗi quyển 5 xu (0$05).

Hiện đã in ra những sách sau này :

ALEX. DUMAS :
1. BA NGƯỜI NGỰ LÂM PHÁO THỦ :
toàn bộ 18 quyển nhỏ, mỗi quyển. . . 0$05
hoặc đóng làm 4 quyển lớn có bìa toàn bộ. . . 1,00

FÉNELON :
2. TÊ-LÊ-MẠC PHIÊU-LƯU-KÝ :
cả bộ 10 quyển nhỏ mỗi quyển. . . 0,05
hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa toàn bộ. . . 0,60

DE LA BROSSE :
3. LỊCH SỬ ÔNG PAUL-BERT :
có ba quyển nhỏ mỗi quyển. . . 0,05
hoặc đóng vào 1 quyển lớn có bìa trọn bộ. . . 0,15

J. SWIFT :
4. QUI-LI VE DU KÝ :
có ba quyển nhỏ mỗi quyển. . . 0,05
hoặc đóng làm 1 quyển có bìa trọn bộ. . . 0,15

PERRAULT :
5. CHUYỆN TRẺ-CON :
1 quyển nhỏ. . . 0,05

MOLIÈRE :
6. NHỮNG HÀI KỊCH CỦA VIỆN-SINH :
có 5 quyển nhỏ mỗi quyển. . . 0,05

LA FONTAINE :
7. THƠ NGỤ-NGÔN :
(văn Pháp và văn Quốc-ngữ đối nhau) có 2 quyển nhỏ mỗi quyển. . . 0,05

Tiền cước gửi Recommandé :

mỗi quyển nhỏ	0$12
1 bộ « Ba người Ngự Lâm Pháo Thủ »	0,30
1 bộ « Tê Lê-Mạc Phiêu Lưu-Ký »	0,20
1 bộ « Lịch-Sử ông Paul-Bert »	0,18
1 bộ « Qui-Li Ve Du-Ký »	0,18
1 quyển « Chuyện Trẻ con »	0,12
1 quyển « Hài-kịch Molière »	0,18
2 quyển « Thơ Ngụ-ngôn »	0,18
Cả 7 thứ gửi làm một gói	0,60

Hiện đương in :

1. DE BALZAC :
MIẾNG DA LỪA
2. LE SAGE :
GIL BLAS

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ : 1$00

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3008

Ai muốn may quần áo Tây lịch sự, nhanh chóng thì nên đến hiệu
Tô-hồng-Anh phố Bờ hồ số 9
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có máy móc hỏng thì nên đến :
. . . .
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Lưu-thanh tốt nhất bán và cho thuê ở :
Etablissements Indephone
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy đẹp tốt đẹp thì nên đến :
G. M. R.
Demange
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến :
Banque de l'Indochine
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Sữa tốt nhất thì có những :
Hiệu Nestlé
. . . .
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tốt nhất thì có :
MM. Deleule & Detouillon
Debiolle
Trúc-Thành
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng hồ bút máy thì nên đến :
G. M. R.
Phúc-Vinh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn già hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến :
Hiệu giồng răng
Trần-quang-Minh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ đạc thì nên đến :
G. M. R.
Nhà tâm tâm
Trịnh-xuân-Nghĩa
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, xơi đồ hộp thì nên đến :
G. M. R.
L. U. C. I.
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch tốt thì nên đến :
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem :
Cinéma Palace
— Tonkinois
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu :
Vinh-Mậu
Kim-Thái
Ninh-Thái
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến :
Pharmacie Montés (Nhà ba chuông)
— Chassagne (Phố hàng Khay)
— Blanc
— Gillet (Vinh)
M. Rondon (Haiphong)
M. Hélary (Haiphong)
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh :
Quan Đốc-tờ : Loubet
— Piquemal
— Blot
cáo-bạch ở tờ báo chính chiều, giá bán lẻ 2

Ai có đồ cũ và quốc-trái muốn bán thì nên đến :
Hiệu Đức-Long
Hoàng-xuân-Lan
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn săn bắn thì nên đến :
MM. Deleule & Detouillon
chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến :
G. M. R.
Perroud
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có :
Hiệu Hai Chinh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến :
Tân Dân Thư Quán
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thửa câu đối phúng mừng thì nên đến :
. . . .
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

So 36

Người ngọc rơi châu

(*Mỹ-nhân lệ*)

淚人美

Trước giả : LÝ-ĐỊNH DI
Dịch giả : NGUYỄN-ĐỖ-MỤC

Chàng Kiếm-lư đối cảnh sinh sầu, lại sực nghĩ đến thuở xưa khi ở Quảng-lăng cùng nàng Đồng-anh thường đối tuyết ngâm thơ. Nàng Đồng-anh có câu thơ sau này :

« Bạch tuyết hồng nhan hữu túc nhân,
白雪紅顏有夙因
« Hồng nhan đối tuyết cánh toan-tân. »
紅顏對雪更酸辛

Dịch nghĩa là :

« Bạch tuyết hồng nhan hẹn những ngày
« Hồng nhan đối tuyết càng chua cay »

Bấy giờ chàng Kiếm-lư cho câu thơ ấy là được, ngâm-nghía không nỡ dời tay. Ngày nay nghĩ lại, chẳng khác gì như câu chuyện hôm trước, mà ai ngờ cái nỗi « sinh ly tử biệt », lại khiến cho người ta động mối thương-tâm

Chàng Kiếm-lư ngồi ngẩn người ra mà nghĩ, tai nghe cái tiếng thê-thảm ở phía ngoài cửa sổ, suốt đêm chằn-chọc không ngủ yên giấc.

Ngày hôm sau tuyết tạnh, chàng Kiếm-lư rủ chàng Thạch-liên vào trong ngục để thăm Vương-tam. Hai chàng cùng Vương-tam vốn không quen biết nhau.

Khi vào đến trong ngục, chàng Kiếm-lư mới thuật rõ chuyện mình cho Vương-tam nghe. Lúc đầu Vương-tam đều chối không nhận mọi lẽ.

Chàng Thạch-liên bảo Vương-tam rằng :

— Cứ lời công-chúng truyền-ngôn thì việc này đã có chứng-cứ rõ-ràng. Nhà-ngươi chối cũng thế mà nhận cũng thế, ông bạn tôi (trỏ chàng Kiếm-lư) đây quyết không bao giờ muốn sinh sự với nhà ngươi cả, chỉ vì cùng với người chết kia là tình anh em, vậy nên cần phải dò hỏi cho biết rõ, để xin đem linh-cữu trở về quê nhà đó mà thôi.

Hai chàng cứ dỗ-dành Vương tam mãi, Vương-tam trước còn nín lặng không biết trả lời thế nào, sau mới nằn-nì mà rằng :

— Quả có việc ấy thật, nhưng xin tiên-sinh tha-thứ cho tôi. Cái tội-lỗi của tôi, tôi không dám chối cãi, nhưng lệnh-muội thì thật là chết về bệnh gấp, chứ không phải…

Chàng Kiếm-lư nói :

— Dẫu chết bệnh hay là tự-tử mà chết thì nay tôi cũng không nói làm chi nữa. Bây giờ tôi chỉ cần muốn hỏi mấy điều là người chết kia năm nay độ bao nhiêu tuổi? Họ tên là gì? Diện-mạo thế nào? Và cái ngày nhà ngươi vớt được người ta vào hồi nào vậy.

Vương-tam nói :

— Tôi còn nhớ vào hồi cuối xuân, tôi đi thuyền về phía nam, gặp nàng tại bờ sông, rồi đem nàng về. Nàng thật là người kiên-trinh, tôi cùng ở với nàng gần đầy ba tháng trời, mà không hề dám bạ-mén tí gì. Mãi đến đầu thu, nàng mới chịu… Nàng tự nói là họ Ngô. Tôi hỏi tên thì nàng bảo rằng : « Tôi đã không may mà vào cái kiếp khốn-nạn này thì không muốn nói thật tên cho ai biết, kẻo sợ mang tiếng đến họ-hàng. »

Nay tiên-sinh họ Hàn thì nàng có l không phải là lệnh-muội, mà lại là một người khác nào đó.

Chàng Kiếm-lư nghe nói, đang luống cuống không biết trả lời ra thế nào, thì may nhờ có chàng Thạch-liên là người nhanh trí khôn, liền nói đỡ lời mà rằng :

— Người nữ-lang kia đã không muốn nói tên thì nói họ cũng chưa chắc đã phải. Nếu việc đã đúng nhau như thế tất là người em gái ông bạn tôi đấy rồi, chẳng còn nghi ngờ chi nữa.

Vương tam cũng không hỏi chi cả, lại nói tiếp theo rằng :

— Năm nay nàng độ 20 tuổi. Diện-mạo rất sinh-đẹp lại có vẻ đoan-trang. Người gầy mà dong-dỏng cao ..

Vương-tam nói đến đấy thì bỗng ứa nước mắt khóc mà than rằng :

Tôi không ngờ một người con gái xinh-đẹp tuyệt trần mà lại gặp phải cái số-mệnh khốn khổ ấy! Ngày nay tôi nghĩ đến, hối-hận không biết chừng nào, thật là biết tội đã nhiều vậy.

Chàng Kiếm-lư nghe hết mọi nỗi, thật là đúng với việc nàng Đồng-anh, chàng đáp lại rằng :

— Cứ như lời nhà ngươi nói thì người chết kia quả là em gái tôi. Nay em gái tôi đã chết rồi, bấy lâu nhà ngươi tàn ác với nó những thế nào, bây giờ tôi không thể gọi nó trở dậy mà hỏi cho được. Nhưng tôi nghe người láng-giềng nhà ngươi thuật chuyện thì tôi cũng biết được đại khái, ngày nay nhà ngươi định xử trí ra thế nào ?

Vương-tam nói :

— Tự tôi cứu cho nàng sống thì lại tự tôi làm cho nàng chết. Giả-sử nàng đâm đầu xuống sông mà không gặp tôi thì ngày nay còn lấy đâu mà mong được sống về, tôi e rằng đến cái thi-thể của nàng cũng khó tìm đâu cho thấy.

Chàng Kiếm-lư nói :

— Nhà-ngươi cứu nàng lúc trước cũng không phải là không có công, nhưng sau nhà ngươi tham cái sắc đẹp của nàng thì lòng ấy thật là đáng giết. Và em gái tôi nó chết lúc trước, vẫn nghiễm-nhiên là một người trinh-nữ tuyệt sạch giá trong, đến như cái chết ngày nay thì thành ra nó đã thất-thân với nhà ngươi. Cho nên cái công nhà-ngươi không đáng kể, mà cái tội nhà-ngươi thật đáng trị vậy.

Vương-tam nói :

— Tôi đã từng bị nhiều lời trách-mắng của mấy nhà láng-giềng kia rồi, nay tiên-sinh nên tha-thứ cho. chớ làm khổ tôi nữa. Tôi xin trích ra một số tiền to, đưa linh-cữu nàng về chôn ở đất Quảng-lăng thì tiên-sinh phải tha-thứ tội lỗi cho tôi nhé.

Chàng Kiếm-lư trách-mắng mà rằng :

— Lúc người ta sống, làm cho người ta sỉ-nhục, đến lúc người ta chết lại làm ma to, như thế thì ta không cần !

Vương-tam lại nằn-nì kêu van mà rằng :

— Tiên-sinh chớ giận ! Bây giờ dẫu tiên-sinh đem bêu đầu tôi ở ngoài phố hay là đem phanh thây ở ngoài chợ thì đối với cái người đã yên giấc ngủ nghìn năm ở dưới đất kia, cũng chẳng bổ-ích gì, xin tiên-sinh nghĩ đi nghĩ lại cho kỹ.

Chàng Kiếm-lư nói :

— Tôi cũng biết ngươi không phải là đứa thủ-ác. Tôi có thể tha tội cho ngươi, nhưng quyết không thể tha tội cho con mụ vợ của nhà ngươi được.

Vương-tam nói :

— Nếu tiên-sinh vì tôi mà trừng-trị cho nó một cách rất nghiêm ngặt thì thật là tôi rất thỏa lòng. Và cũng nhân tiện mà báo thù cho người đã chết.

Chàng Kiếm-lư không trả lời, dảo bước mà đi trở ra. Ngày hôm ấy, chàng Kiếm-lư làm đơn trình quan huyện Nam-hải. Quan huyện Nam-hải vì cái án ấy không có người chủ-cáo, cho nên vẫn chưa xử-phán xong. Đến khi tiếp được đơn trình của chàng Kiếm-lư, biết là người chết đã có anh ruột đến nhận, mới tức thì xử-phán.

Khi án đã thành rồi thì Vương-tam vì có hai tội : một tội « Bức lương vi thiếp » nghĩa là tội cưỡng-bách người con gái con nhà tử-tế, bắt làm tỳ-thiếp nhà mình ; hai là tội « Trị gia bất nghiêm » nghĩa là tội cách quản-trị trong nhà không được nghiêm-chỉnh, bắt phải đày ra xứ Tân-cương làm lính thú. Con mụ vợ Vương-tam phải tội giảo-giam-hậu.

Quan huyện Nam-hải lại phê-chuẩn cho chàng Kiếm-lư được đưa linh-cữu người em gái trở về quê nhà. Gia-tài nhà Vương-tam đều phải tịch-ký hết, trích lấy một phần trong trăm phần, để chi vào sự phí-tổn đưa linh-cữu người chết.

(*Còn nữa*)

Imprimerie du Trung-Bắc Tân-Văn
Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

NHÀ GIỒNG RĂNG

TRẦN-QUANG-MINH

Bản-hiệu lập tại phố hàng Bông-Lờ số nhà 199 Hanoi, đã lâu năm chuyên về nghề giồng răng. Giồng đủ các thứ răng trắng, đen, vàng, bạc; nhổ răng, chữa sâu răng, và răng, răng đen đánh trắng, răng lệch lạc chữa lại cho đều, nhất là các cụ già gẫy hết cả hàm, làm toàn hai hàm răng khác đã xinh đẹp hơn răng cũ, mà ăn uống nhai nó cũng giữ răng thật không bận bịu gì cả.

Nay bản-hiệu kể mấy thứ giá thường dùng lựa như sau này.

RĂNG

Vàng một cái	6p.00
Bạc một cái	6p.00
Trắng một cái	3p.00
Đen một cái	3p.00
Đen đánh trắng một bộ	[illegible]

Giồng nhiều có hạ giá

Các quý-khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc làm hoặc hỏi han điều gì bản-hiệu xin hoan nghênh trân-trọng, cắt nghĩa minh bạch, và cam đoan làm nên được như ý.

Các quý-khách ở tỉnh khác cần mời đến quý-tỉnh làm, hoặc hỏi điều gì, xin giấy thơ về. Bản-hiệu sẽ có người đến tận nơi làm và giá nhời ngay.

Kính cáo

TRẦN-QUANG-MINH
Ouvrier Dentaire
199, Rue du Coton — Hanoi

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: **1$30**

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: **0$80**

BÁN TẠI HIỆU BÀO CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống Hanoi

Quí-khách [illegible] xe-đạp thượng hạng [illegible] không đâu bằng

XE-ĐẠP [illegible]

Thượng hảo hạng	76$00
Hạng đi đường xa A	68.00
Hạng đi đường xa A	66.00

XE-ĐẠP ALCYON

Thượng hảo hạng	72.00
Hạng [illegible]	66.00
Hạng [illegible]	54.00
XE-ĐẠP «DRAGON D'OR»	60.00

PHỒN HOA MỘNG-TINH là một cuốn tiểu thuyết rất hay. Nói chuyện một người thiếu-niên mê cho ả-đầu mơ. Xuất bản giá mỗi cuốn là 0$30.

Cước gởi đảm bảo thêm 0$15.

Bán buôn và bán lẻ ai mua, thì viết thư và gởi mandat về cho:

M. Trần văn Huấn
61-63, Rue du Coton, Hanoi

7.368

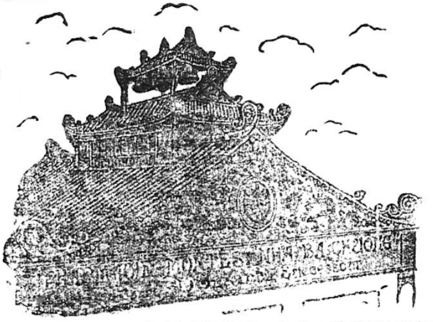

Quí khách mua hàng của bản hiệu thì được hưởng đủ các lợi quyền:

1° Bản-hiệu bán hàng rất chiều khách và rất chung-thành với khách.

2° Bản-hiệu gởi hàng đi rất chóng và hàng gói ghém rất cẩn-thận.

THAI-BINH

Xuýt mất trâu. — Ngày 5 Avril một người tên là Ng-sĩ Tất ở làng Nghĩa-khê, huyện Thư-trì (Thái-bình) có con trâu thả ở vườn gần nhà, thế mà ngoảnh đi ngoảnh lại đã biến đâu mất, tìm đâu cũng không thấy nữa.

Sau cho người sang dò ở Lã-lệt bên Nam-định, thì quả nhiên thấy con trâu của mình đấy rồi.

Hỏi ra thì con trâu ấy do một người tên là Ái lấy trộm giao cho người lái trâu tên là Khương đem bán cho người hàng thịt tên là Phạm-văn-Giệp ở phố Paul-Bert (Nam-định). Người hàng thịt đem vào lò lợi, chỉ một xuýt nữa là con trâu mất tích.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUE

O-tô đụng nhau. — Ngày 5 avril ở làng Bửu-và có xảy ra một cái nạn ô-tô đụng nhau song không hiểu cớ sao mà người ở nơi ấy lại cho là hai bọ chào nhau chứ không phải là nạn xe cộ.

Sự ấy xảy ra bởi một cái xe của một ông kia trong cửa vua đi ra tới choảng nhằm một cái xe của một ông nọ ở dưới đi lên, hai bên đụng nhau mạnh quá đến nỗi hai bánh trước phải sứt không chạy được. Vậy đáng lẽ hai bên kiện cáo nhau chuyện con lôi thôi, song vì hai họ cùng là thế-gia sự tộc không ai muốn hơn ai, nên thôi, gọi là như sự chào nhau, mà dĩ hòa vi quí.

Sự hòa ấy hay thật, song trời một điều lỗi phải có can hệ đến tính mệnh của công chúng, mà nếu hai bên tự tiện mà giải hòa, e rồi ra cũng là một điều bất công đó chăng?

Tiệc rượu mừng ông thương-tá Cung-quang-Địch — Ông Cung-quang-Địch Quang-lộc tự khanh hiện làm phán-sự tòa Bộ-lý, nay đã cải bổ qua làm quan Nam-trào lại bổ ra sung chức Thương-tá tỉnh vụ tỉnh Nghệ-an.

Hiện ông đã đắc-chỉ, phỏng đến ngày 10 avril sẽ khởi hành ra phó nhậm.

Sự vinh-dự này là một sự rất xứng với cái lao-tâm của ông Địch đối với hai Chánh phủ. Vậy nên ông ấy đã có bày một tiệc rượu mừng tại nhà ông ở làng Vĩ-giạ và có mời tất cả anh em cùng trong một tòa đã đến dự tiệc rất vui mừng, thảy đều chúc ông được chỉ nhựt cao thăng.

TOURANE

Hội nữ-công thứ nhì. — Đã mấy tuần nay các cô thiếu nữ làm nghề may thêu ở các nhà tây đương cùng nhau tổ chức ra một Hội Hữu-ái, nghe đâu cái mục đích cũng đại khái giống các hội khác, cũng cốt lấy sự kết liên tình đoàn thể, nghĩa hẹp quân làm rộng. Ai nghe nói đến tin này cũng đều mong cho hội ấy mau thành lập. Số hội viên có hơn sáu mươi người, đó toàn là những người đứng lên sáng lập, trong số ấy toàn là người biết chữ quốc ngữ, lại cũng lắm người nguyên trước chân học-sinh, lớp sơ-đẳng hay là trung-đẳng.

Nếu được như thế, thì thực là cái phong trào lập hội, kết xã ở xứ Đà-nẵng này có sức bành trướng mạnh lắm. Bên nam-giới đã có không biết bao nhiêu là đoàn thể; còn đến bên nữ-giới thì một hội nữ-công thành-lập rồi, nay sắp có một đảng phái khác đương ra tay đề xướng.

Cái duy có hội thứ nhì này chưa biết sẽ đặt tên là hội gì, từ đã có «nữ-công» rồi, không lẽ lại đặt trùng tên ấy nữa.

X lại cảo.

VINH

Pharmacie Commerciale du Nord-Annam

E. GILLET, Pharmacien, Vinh

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khắp cõi Đông-dương

Toàn-thiện tiểu-thuyết

Thạch sư-tử

(Bao-công kỳ án)

(tiếp theo)

Người ấy gạt nước mắt khóc mà đáp rằng:

— Kẻ tiểu-nhân này tên là Lưu-Anh, con nhà hàng thịt, nhà ở Bảo-xích phường, nay bị nạn hồng-thủy, cửa nhà trôi mất, không biết cha mẹ có còn sống hay đã theo dòng nước lên cả rồi. Nay tiểu-nhân tình-nguyện ở đây sớm tối hầu hạ ngài, để báo lại cái ân ngài cứu cho toàn tính mệnh.

Thôi viên-ngoại nghe Lưu-Anh nói năng lễ phép, có ý yêu đương bảo rằng:

Ngươi đã biết ân muốn ở đây hầu ta. Vậy ta cho làm con nuôi. Ngươi lại nhớn hơn con ta, ta cho ngươi làm con trưởng.

Lưu-Anh lễ tạ rồi cứ ở luôn đấy làm con nuôi họ Thôi.

Ngày tháng tựa thoi đưa, quang âm như tên bắn, chẳng bao lâu đã được nửa năm. Khi ấy bà hoàng-hậu nhà Tống ở Đông-kinh mất quả ấn ngọc, tìm khắp trong hoàng thành không thấy đâu cả. Vua Nhân-tôn hạ chỉ cho các quan, niêm yết bảng văn, treo khắp các chân quận, trong bảng văn nói: «Ai tìm thấy ấn ngọc, đem vào triều dâng, thì được phong quan cao chức trọng.

Một đêm Thôi viên-ngoại mộng thấy thần-nhân đến bảo rằng:

— «Hiện nay đông-cung hoàng-hậu mới mất ấn ngọc. Quả ấn ấy đã rơi xuống giếng lưu-ly bát-giác ở hậu cung. Đức Thượng-đế thấy nhà ngươi có âm đức, cho nên sai ta lại đây báo mộng cho biết. Nhà ngươi nên cho con vào kinh tâu cho vua biết việc ấy, thì con ngươi được chịu hoàng ân làm nên quan sang rất chóng.

Thôi viên-ngoại thức dậy, đem mộng ấy nói cho vợ con biết. Nói chuyện vừa xong thì thấy gia-nhân vào báo rằng:

Nhà môn ở Đông-châu có bảng văn yết rằng: «Ai tìm thấy ấn ngọc cho nhà vua, thì được làm quan lớn.»

Viên-ngoại mừng rỡ, bàn với vợ định sai con là Thôi-Khánh vào triều tâu cho vua biết.

«Phu-nhân trương-thị can rằng: Vợ chồng ta sinh hạ chỉ có một con, chẳng nên sai nó đi xa. Vả lại giàu sang có số, cần chi gì một câu nói, mà bỗng chốc làm nên quan lớn. Lưu-Anh đứng gần ở đấy, liền thưa rằng:

Chúng con nhờ ân cha mẹ cứu cho được toàn tính-mệnh, khỏi phải chết đuối, lại có lòng thương bao dung cho ở đây, ân đức ấy biết lấy gì mà báo đáp lại. Nay thần-nhân đã báo mộng như thế, con tình nguyện thay em đi, quyết đến kinh-đô tâu cho vua biết. Phỏng sử nhờ ơn vua được thưởng phẩm hàm, hoặc phong quan chức, thì con xin nhường lại cho em là Thôi-Khánh.

Thôi viên-ngoại nghe Lưu-Anh nói, lấy làm vừa ý, bằng lòng cho đi, lại cho hai nén bạc để làm tiền lộ-phí.

Hôm sau Lưu-Anh cáo từ cha mẹ ngồi, sắp sửa thượng lộ. Thôi viên-ngoại đinh ninh hai ba lần dặn đi dặn lại rằng: «Nếu đi chuyến này được việc tốt, chớ có phụ ân.»

Lưu-Anh vâng lời bái biệt, đi vài ngày đã đến kinh-thành, tới thẳng triều-môn, đứng xem bảng văn. Bấy giờ có quân lính canh gác đứng đông ở đấy. Lưu-Anh xem bảng văn xong nói rằng:

— Nhà vua mất ngọc chỉ có tôi tìm thấy mà thôi.

Các quân lính canh thấy nói như vậy lấy làm lạ, liền bắt lấy Lưu-Anh dẫn vào hai kiến quan thừa-tướng họ Vương.

Lưu-Anh vào lạy quan thừa-tướng xong, liền xưng tên họ cùng hương quán, sau nói: «Ngọc ấn của hoàng-hậu rơi xuống đáy giếng hậu cung.

Vương Thừa-tướng sai gia-đồng đưa Lưu-Anh ra nhà quán-dịch để đợi cái vua đòi.

Hôm sau Thừa tướng vào triều đem lời Lưu-Anh nói tâu lên cho vua biết. Vua Nhân-tôn hỏi hoàng-hậu có phải ấn ngọc đánh rơi xuống giếng không?

Hoàng-hậu ngẫm nghĩ lại tâu rằng:

Tháng trước nhân tiết Trung-thu thưởng-nguyệt, đương lúc đêm khuya cùng các cung-nhân ra chơi bên giếng lưu-ly bát giác ở hậu cung, có xuống bệ đá dưới giếng vốc nước. Khi ấy có cầm ấn ngọc, vậy thì có lẽ ấn rơi xuống đáy giếng ấy thật.

Hoàng-hậu sai người xuống giếng mò, quả nhiên tìm được ấn ngọc đem lên.

Vua Nhân-tôn tuyên chỉ đòi Lưu-Anh vào bệ kiến, hỏi rằng:

Sao biết ấn-ngọc rơi xuống giếng Lưu-ly.

Lưu-Anh đem chuyện thần báo mộng như thế, tâu cho vua biết.

Vua Nhân-tôn phán rằng, chắc rằng nhà ngươi có âm-đức, nên thần báo mộng như vậy, để cho được hưởng phú quý.

Ngay ngày hôm ấy, Lưu-Anh được lĩnh sắc-phong làm Tây-sảnh phò-mã, sánh với đệ-nhị công-chúa.

Lưu-Anh lễ tạ ân, mừng không xiết kể.

Cách vài hôm sau, triều đình dựng ra phủ phò-mã, cho Lưu-Anh ở đấy, phú quý hiển hách, quyền thế không ai sánh kịp. Bấy giờ Lưu-Anh trong thì chơi thân với hoàng-tử hoàng-tôn, ngoài thì giao thiệp với các công hầu khanh tướng, còn nhớ gì đến ơn cũ nhà họ Thôi nữa.

Lại nói đến Thôi viên-ngoại, từ khi Lưu-Anh vào kinh đó đã hai tháng trời, ở nhà sớm tối chờ đợi tin tức. Một hôm thấy có người ở Đông-kinh về nói rằng:

— Lưu-Anh đã được làm phò-mã, rất là quý hiển.

Thôi viên-ngoại được tin ấy lấy làm mừng rỡ, sai kẻ gia-đồng tên là Tiểu-nhị theo hầu Thôi-Khánh vào kinh thăm Lưu-Anh.

Thôi-Khánh bái biệt cha mẹ đi thăm anh, chẳng bao lâu đã tới Đông kinh. Trời đã chiều tối vào quán trọ nghỉ. Sáng hôm sau dậy, trả tiền nhà trọ, rồi ra phố hỏi thăm vào phủ Phò-mã. Chợt thấy có người nói rằng:

— Đứng tránh ra, ông phò-mã sắp chạy qua đây.

Thôi-Khánh đứng ra bên đường cái, đợi Lưu-Anh qua đây để tiện chào hỏi. Đoạn thấy quân lính cầm cờ đi trước, sau đến Lưu-Anh cưỡi ngựa, y-phục hoa mĩ rất mực, diện mạo nghênh ngang ra vẻ đắc chí, Thôi-Khánh chạy lại gần bên ngựa mà chào.

(Còn nữa) Thạch-bằng dịch thuật.

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm lại tinh vi cẩn thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Nhỡ khi có phải dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy, bệnh gân yếu, bệnh ghíp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2$25 một litre

Hiệu Bào chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

ĐÃ [illegible] TOÀN BỘ 21 QUYỂN:

«NHỮNG KẺ KHỐN NẠN»

(LES MISÉRABLES)

Của ông: **Victor Hugo**

Nguyễn-văn-Vĩnh, dịch-thuật

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

Phần thứ nhất:	*5 quyển,*	*giá:*	**2$40**
— hai:	*4 quyển,*	*giá:*	**2.05**
— ba:	*3 quyển,*	*giá:*	**1.85**
— tư:	*5 quyển,*	*giá:*	**2.55**
— năm:	*4 quyển,*	*giá:*	**2.25**
Cộng:	*21 quyển,*	*giá:*	**11.10**

Giá bán toàn bộ 21 quyển: **Mười đồng (10$00)**

Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển . . . . **0.[illegible]**

— cả 21 quyển làm hai gói **1.50**

Bán tại Bản-quán

"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert Hanoi.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

DẦU "CRÉSYL" THIỆT
và sự hiệu nghiệm chắc chắn đã thử theo cách bác học, thì có một mình dầu hiệu:

CRESYL-JEYES

ĐỂ TẨY TRỪ BỊNH OẠN — LÀM HẾT HƠI ĐỘC ĐỊA — HẾT MÙI HÔI HÁM

PHÒNG NGỪA BỊNH OẠN linh-nghiệm thật, những là bịnh giặc-trời, thiên-thời, tê-thấp, ôn dịch thú vật.
THIỆT HỮU ÍCH trong xứ thuộc địa, để dùng mà rửa tay nhà cửa khỏi độc-địa, để rảy trong đồng bãi, đất bùn lầy cho khỏi độc quê.
KHÔNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG mà trừ các vật thú độc, trùng vè, muỗi mòng, bọ chét, gián mối và nhện-nhện.

Có một mình thứ dầu "CRESYL-JEYES" đặng trọn trừ hết hôi hám mà thôi.
HÃY CỨNG CỎI ĐỪNG CHỊU [illegible] "CRESYL-JEYES"

THUỐC CHỮA BỆNH NHỨC ĐẦU

Ngủ là rất cần dùng cho khi mệt nhọc. Nếu khi nào ít ngủ hay không ngủ được, nhức đầu, nhức gân, đau lưng, đau thần kinh hệ, hay là vì nóng nực không ngủ được, nếu không chịu chữa ngay các bệnh ấy thì sẽ sinh ra gầy mòn, yếu đuối, đau gân, thực là nhiều nỗi thảm thương. Muốn chữa khỏi các bệnh ấy, muốn ngủ cho ngon giấc thì nên dùng thuốc *Neurinase*. Thuốc này hiện quan bác-sĩ Leroy cai quản các nhà thương ở Ba-lê đã cho là một thứ thuốc rất hay và không có nguy hiểm gì cả.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

Thuốc thụt **INJECTION PEYRARD**

thứ thuốc thụt này chế ra đã lâu ai cũng nhận là linh-nghiệm hơn các thứ khác.
Để chị bệnh lậu, mới hay lâu điều khỏi cả.
Trong 232 người Arap thì 231 khỏi hẳn y như nhời phúc lại của các lương-y Alger.
Bán tại các nhà thuốc có danh tiếng.

Agences d'annonces en Europe:
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT,
PARIS (IX°)

NƯỚC SUỐI TỰ-NHIÊN LẤY TẠI MẠCH
Mạc suối của nhà nước langsa

VICHY CELESTINS

có chiếc ra nguyên chai, nửa chai và chai nhỏ.

Nhứt xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhứt gân, đái có cát, đau lắc-léo, uống nước này mạnh liền.

VICHY GRANDE-GRILLE Nước hiệu này uống trừ các bình chứng trong gan mật.
VICHY HOPITAL Nước này thì để uống cho tì-vị hoá lạc luôn luôn.

COI CHỪNG LẦM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC.

Ngày Tháng như Thoi

Còn 15 ngày nữa thì hết năm.

Bản hiệu bán Đại Giảm giá để hiến các quí khách đã có lòng chiếu cố cho Bản-hiệu trong 20 năm nay.
Feutre các ông, các cậu đủ các mùi. Berets basque.
Parapluies các ông, các bà, các cậu và các cô.
Khăn xếp sẵn bằng lượt tây, lượt ta và nhiều tây.
Áo imperméable « Kosmos » thực bên Tây gửi sang.
Giầy guốc kính giép dừa, vân vân.

Mới về mũ « Mossant » rất đẹp!
Mua hàng có lịch biếu

HAI-CHINH
Chapellerie, 74, 76, Rue Pont en Bois, Hanoi

ĐÈN MĂNG-SÔNG

(LAMPE COLEMAN)

SÁNG NHƯ SAO BĂNG!

Rứt tiện cho các nhà sang-trọng và các khách-sạn ở khắp các nơi không có đèn điện

Cách dùng rất giản-dị! Thắp không tốn!

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom Penh.

3007

CÓ GÌ khổ hơn NGỨA

Ngứa ngáy về hàm da không những là [illegible] chịu lại còn tỏ cho ta biết là da xấu và trong mình có nội bệnh nữa.

Ấy lúc đầu chỉ đau có thế mà sau sinh ra bệnh nặng. Ta nên biết mà chữa ngay đi.

Ông M. ARMAND B. ở Chalon-sur-Saone có nói:

«Tôi đã được ít lâu trong mình tôi ngứa ngáy khó chịu quá, tôi mất cả ăn cả ngủ. Tôi tưởng rằng [illegible] cái bệnh ấy không gì khỏi bằng. Tình cờ một hôm tôi mua được một ống thuốc INOTYOL. Thực là hạnh phúc cho tôi, trước kia tôi đã thử hết hàng trăm thứ thuốc buộc thuốc cao mà không được một ích lợi gì. Khi tôi mới bôi INOTYOL một lần đầu đã thấy đỡ ngay, sau khỏi hẳn. Tôi thực phục là thần dược và từ đó thấy ai đau cũng mách giùm.»

Xem đó thì biết thuốc INOTYOL là thuốc công-hiệu đệ nhất, là thuốc tối-tân, để chữa các bệnh ngoài da như lở, ngứa, đỏ da, đầu đinh, mụn loét, sâu quảng, vân vân.

Thuốc mỡ INOTYOL có bán ở các hiệu thuốc Bắc-kỳ.

INOTYOL

Nhà Bán-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ lúc giờ sáng.

Agents d'Annonces en Europe:
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

PHẢI BIẾT KÉN CHỌN

Một nhà ngụ ngôn Pháp kể chuyện rằng: có một con lừa gặp lúc vừa đói, vừa khát, nhân thấy có một thùng nước và một sọt cỏ, mà không biết nên uống nước trước hay nên ăn cỏ trước, thành thử cứ lúng-túng ngần-ngại mãi, hóa ra chết cả đói lẫn khát.

Ở đời thật cũng có lắm chuyện tương-tự như thế, nhất là trong sự thuốc thang, thường thấy có biết bao nhiêu là thứ thuốc, mà chỉ vì người ta ngần-ngại không biết kén chọn đằng nào, thành ra lụy đến thân.

Hãy nói riêng về bệnh đau mắt, kể có hàng hà sa số nào là thuốc, thành thử nhiều khi người ta dùng phải thứ thuốc chẳng những không công-hiệu mà lại có hại thêm nữa.

Từ nay trở đi, các ngài chẳng phải ngần ngại gì nữa, hễ đau mắt cứ thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà dùng, dù bệnh nặng đến đâu, dùng thuốc ấy cũng không nặng ra được.

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX là thứ thuốc đã kê cứu kỹ, càng mới chế ra, đã thí-nghiệm chắc-chắn, thật là một thứ thuốc vô song để trị các bệnh đau mắt.

Giá thuốc lại rất rẻ, khiến cho ai nấy đều có thể mua được mà dùng.

Hễ khi trong nhà có người chớm đau mắt, là phải dùng ngay thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà trị đi.

0$50

Bán ở hiệu thuốc
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi
và ở khắp các hiệu thuốc tây, khác

PHARMACIE MONTÈS — HANOI
NHÀ ĐỒNG HỒ BA CHUÔNG

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỔ

33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai: **2$10**

Bán tại hiệu CHASSAGNE
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

Même Mon à Saigon: GRANDS MAGASINS CHARNER

UỐNG MỘT CỐC RƯỢU BỌT

Veuve AMIOT CARTE ROSE

Thì sẽ thấy

Đời được khoan khoái!!

Chai lớn	14fr. 25
Chai nhỏ.	9fr. 50

Hỏi quyển sổ hàng ở gian bày thực-phẩm

TẠI GIAN HÀNG BÀY CÁC THỰC-PHẨM
Hàng tốt nhất hạng và không đâu rẻ bằng

Trung Bắc Tân Văn

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886 ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi Tonkin
Giây nói số 69

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm về dàn bà ở cữ . . . . Một litre:* **2$40**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.
ELIXIR [illegible]GÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* **1,25**
[illegible] [illegible]GÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* **1,25**
[illegible] thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau [illegible] người lớn trẻ con đều dùng được cả.
[illegible] SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn [illegible] bản-hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm [illegible] 4 muỗng . . . . . . Một chai:* **1,50**
GOUTTES [illegible]TAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai:* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu
3063

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG
CÓ ĐẶC QUYỀN SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

TƯ BẢN: Francs **72.000.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN ĐẾN NGÀY 30 JUIN 1928: » **$5.500.000**

HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ:

Chánh trị-sự: M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự tại Đông dương và Vân-nam;
Phó trị-sự: M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris;
Tổng quản-lý chủ nhiệm: M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Tài-chính-bộ.

TRỤ SỞ: 96, BOULEVARD HAUSSMANN, PARIS (VIIIe)

CÁC CHI ĐIẾM:

TRUNG-HOA	ĐÔNG-DƯƠNG	MỌI NƠI KHÁC
Canton	*Battambang*	*Bangkok*
Fort-Bayar	*Cantho*	*Djibouti*
Hankeou	*Haiphong*	*Nouméa*
Hông-kong	*Hanoi*	*Papeete*
Mongtzeu	*Huê*	*Pondichery*
Pékin	*Namdinh*	*Singapore*
Shanghai	*Pnom-Penh*	
Tiên Tsin	*Qui-nhon*	
Yunnanfou	*Saigon*	
	Thanh-hoa	
	Tourane	
	Vinh	

Giao-dịch khắp hoàn cầu

CÁC CÔNG VIỆC NGÂN HÀNG. — MUA BÁN TRÁI PHIẾU. — CHO THUÊ TỦ BẠC.
Ai hỏi sẽ trả lời ngay.

Diêm-Lưu-Tin-Diện: INDOCHINE

GIẤY NÓI:
Hanoi 58.
Haiphong 26.
Namdinh 90.
Vinh 45.
Thanh-hóa 37 (*mở ngày thứ ba*).

Gérant l'insertion
Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn
Le Gérant NGUYỄN-VĂN-LUÂN

Luan